

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

"انس با خدا را تعلیم بدهید و لذت ذکر را بچشانید."

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

مسابقات قرآن کریم مدارس جامعه تعلیمات اسلامی

مقدمه

یکی از نعمتهای بزرگ و ارزشمند پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی به رهبری حضرت امام خمینی (ره) برگزاری مسابقات قرآن در سراسر کشور می‌باشد. این مسابقات وسیله‌ی تربیتی مناسبی است که برای رشد شخصیت قرآنی و تشویق و جذب دانش‌آموزان به فعالیت‌های تربیتی و انسان‌ساز این کتاب الهی و بهره‌جستن از مواهب ارزنده و معنوی آن در نظر گرفته شده است. وهمچنین بستر مناسبی برای رشد و تعالی شخصیت دینی بر مبنای معارف حیات بخش و انسان‌ساز قرآن کریم می‌باشد که به تفکیک دختران و پسران در هر دوره تحصیلی اجرا می‌گردد.

ضرورت

۱- (راهکار ۳-۱) تقویت انس با قرآن در دانش‌آموزان و توسعه فرهنگ سواد قرآنی با اصلاح برنامه و توانمندسازی معلمان در راستای تقویت مهارت روخوانی و روان‌خوانی در دوره ابتدایی، آشنایی با مفاهیم کلیدی قرآن در دوره اول متوسطه و آموزش معارف قرآنی در دوم متوسطه

۲- (۷-۱) فراهم آوردن زمینه‌های لازم برای نقش‌آفرینی مدرسه به عنوان کانون کسب تجربیات تربیتی محله و جلوه‌ای از جامعه اسلامی و حیات طیبه با تفویض اختیار و مسئولیت به آن و استناد ارد سازی تمام مؤلفه‌ها و عوامل مدرسه‌ای.

۳- (۷-۳) برقراری ارتباط سازمان یافته مراکز علمی - پژوهشی با نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی در سطح ملی و منطقه‌ای.

۴- قرآن کریم (انعام/ ۱۵۵): "و هذا کتاب انزلناه مبارک فاتبعوه و اتقوا لعلکم ترحمون" «و این کتابی است با برکت، که آنرا فرو فرستادیم پس از آن پیروی کنید و پرهیزگار باشید، که مشمول رحمت خدا گردید»

۵- قال رسول الله صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ قِرَاءَةُ الْقُرْآنِ . برترین عبادت، خواندن قرآن است. (مجمع البیان)

۶- قال علی علیه السلام: " تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ ؛ فَإِنَّهُ أَحْسَنُ الْحَدِيثِ . " قرآن را فرا گیرید ، زیرا که قرآن نیکوترین سخن هاست . (نهج البلاغه)

۷- حضرت امام خمینی (ره) : قرآن، انسان را به تقوا، اخلاق و به خوبی دعوت می‌کند.

۸- مقام معظم رهبری (مدظله العالی): برای این‌که انس با قرآن و تلاوت قرآن در بین مردم عمومیت پیدا کند. عزیزان من! باید با قرآن انس پیدا کنید.

اهداف

- شناخت و پرورش استعداد های دانش آموزان در حوزه ی قرآن
- شکوفایی استعداد های دانش آموزان در زمینه قرآن و معارف اسلامی معرفی به مجامع دینی و قرآنی
- پرورش حس مذهبی و ایجاد رغبت و شوق بیشتر به معارف الهی
- تقویت پرورش محاسن و مکارم اخلاقی دانش آموزان از طریق انس با معارف الهی
- تقویت رفتار سازی دینی دانش آموزان با تأسی از دستورات غنی قرآن کریم و سیره ائمه معصومین علیهم السلام در زندگی روز مره
- تشویق و ترغیب دانش آموزان مستعد به فراگیری آموزه های دینی و قرآنی و بکار گیری این آموزه ها در زندگی فردی و اجتماعی

دامنه

- تمامی دانش آموزان علاقه مند

زمان پیشنهادی

الف (مرحله آموزشگاه : بهمن ماه

۱-تبلیغات : نیمه اول آذر ماه

۲-ثبت نام : نیمه اول دی ماه

۳-اجرا : بهمن ماه

ب (مرحله کشوری : اردیبهشت

شرح اقدامات (شامل سه بخش : برنامه ریزی - تمهیدات - اجرا)

- تشکیل ستاد مسابقات و برنامه ریزی و تنظیم جدول زمان بندی مراحل مختلف اجرایی اعم از تمهید مقدمات و تامین محتوا و... مطابق با دستور العمل های مربوطه
- تنظیم دستورالعمل مسابقات و اطلاع رسانی به موقع و مناسب به مخاطبان
- تبلیغات و ثبت نام دانش آموزان و برگزاری مسابقات در زمان تعیین شده
- تعیین داوران و برگزاری جلسات توجیهی مسابقات
- ارسال اسامی منتخبین از مدارس به کشور
- برگزاری کلاسهای آموزشی جهت آمادگی مسابقات کشوری

۱- مسابقات قرائت

قرآن کلام حق تعالی و نسخه هدایت بشر و شفای دلها و الهام بخش روح و اندیشه است.
تعریف: قرائت یعنی خواندن و در اصطلاح، خواندن و تلاوت قرآن کریم با یکی از طرق آن بر اساس روایت حفص برگرفته از عاصم کوفی را می‌گویند و نیز علمی است که از اشکال مختلف و متواتر نظم کلام الهی بحث می‌کند.
در اینجا تلاوت قرآن با صوت زیبا به شیوه‌ی تحقیق مدنظر می‌باشد.

اهداف:

- ۱- تقویت و ترویج فرهنگ قرآن از طریق ایجاد رقابت سالم و غنی‌سازی اوقات فراغت دانش‌آموزان
- ۲- شناخت و پرورش دانش‌آموزان قاری و ارتقاء سطح علمی و عملی آنان
- ۳- شکوفایی استعداد دانش‌آموزان و معرفی به مجامع قرآنی کشور

ضوابط عمومی و اختصاصی رشته قرائت:

- ۱- دانش‌آموزان شرکت کننده در این رشته حدود ۱۰ دقیقه قبل از شروع زمان برگزاری، آیات مربوط به قرائت خود را به صورت قرعه از مسئول دریافت و مرور می‌نمایند.
- ۲- تمامی دانش‌آموزان شرکت کننده می‌بایست بر اساس زمان اعلام شده (برنامه زمانبندی) باید در سالن مسابقات حضور داشته باشند و پذیرش دانش‌آموزان غایب با شرایط خاصی توسط کمیته فنی مسابقات تصمیم‌گیری خواهد شد.

حدود و محتوا:

۱- دوره ابتدایی اول رشته قرائت

پایه تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاهی)
دوره اول	اول ابتدایی
	دوم ابتدایی
	سوم ابتدایی

۲- دوره ابتدایی دوم رشته قرائت

پایه تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاهی)
دوره دوم	چهارم ابتدایی
	پنجم ابتدایی
	ششم ابتدایی
	سوره حمد و سوره نازعات تا سوره ناس

۳- دوره متوسطه اول رشته قرائت

پایه	مرحله اول (آموزشگاه)	مرحله چهارم (کشوری)
هفتم ، هشتم، نهم	جزء ۵ جزء اول	۱۰ جزء اول

۴- دوره متوسطه دوم رشته قرأت

مرحله چهارم (کشوری)	مرحله اول (آموزشگاه)	پایه
کل قرآن کریم	۱۰ جزء اول قرآن کریم	اول ، دوم ، سوم متوسطه و پیش دانشگاهی (دهم، یازدهم، دوازدهم)

مسابقات حفظ

تعریف: حفظ به مفهوم از برکردن آیات کریمه به منظور اکرام کلام الهی و در اینجا حفظ آیات مشخص شده برای هر پایه مدنظر می‌باشد.

اهداف:

۱. ایجاد انس و الفت دائمی و مستمر دانش‌آموزان با قرآن کریم در قالب حفظ آیات الهی
۲. ترویج فرهنگ حفظ قرآن کریم
۳. جذب حداکثری و مشارکت دانش‌آموزان در توسعه و تعمیق قرآن و مفاهیم غنی آن با رویکرد کاربردی کردن آن در زندگی روزمره

ضوابط عمومی و اختصاصی رشته حفظ:

- ۱- در هر مرحله از مسابقه آیات و سوره‌های مرحله قبل اضافه می‌شود.
- ۲- از شرکت‌کنندگان دو سوال حفظ پرسیده می‌شود که لازم است در هر سوال حداقل ۵ سطر و حداکثر ۱۰ سطر از قرآن کریم را به صورت تدویر و شماره و واضح تلاوت نمایند.

حدود و محتوا:

۱- دوره ابتدایی اول رشته حفظ

مرحله اول (آموزشگاهی)	پایه تحصیلی	
سوره مبارکه تکاثر تا سوره مبارکه ناس	اول ابتدایی	دوره اول
سوره مبارکه ضحی تا سوره مبارکه ناس	دوم ابتدایی	
سوره مبارکه بلد تا سوره مبارکه ناس	سوم ابتدایی	

۲- دوره ابتدایی دوم رشته حفظ

پایه تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاهی)
دوره دوم	سوره مبارکه انشقاق تا سوره مبارکه ناس
	سوره مبارکه عبس تا سوره مبارکه ناس
	از سوره مبارکه نازعات تا ناس

۳- دوره متوسطه اول رشته حفظ

دوره متوسطه اول	مرحله اول (آموزشگاه)	مرحله چهارم (کشوری)
هفتم	جزء سی	از سوره انسان تا آخر جزء سی
هشتم	از سوره مرسلات تا آخر جزء سی	از سوره قیامت تا آخر جزء سی
نهم	از سوره مرسلات تا آخر جزء سی	از سوره مدثر تا آخر جزء سی

۴- دوره متوسطه دوم رشته حفظ

دوره متوسطه دوم	مرحله اول (آموزشگاه)	مرحله چهارم (کشوری)
اول متوسطه	سوره مزمل تا آخر جزء سی قرآن کریم	از سوره حاقه تا آخر جزء سی قرآن کریم
دوم متوسطه	از سوره نوح تا آخر جزء سی قرآن کریم	از سوره قلم تا آخر جزء سی قرآن کریم
سوم متوسطه	از سوره حاقه تا آخر جزء سی قرآن کریم	جزء ۲۹ و ۳۰

پیش‌دانشگاهی (چهارم متوسطه)	از سوره قلم تا آخر جزء سی قرآن کریم	جزء ۲۹ و ۳۰ و از آیه ۱ تا ۳۷ بقره
--------------------------------	--	-----------------------------------

مسابقات مفاهیم (تفسیر)

تعریف: تفسیر در لغت به معنای کشف و اظهار و پرده برداری از معنای کلام آمده است، تعاریف متعددی از آن ارائه گردیده است که از جمله می‌توان گفت، تفسیر راه عملی است که از احوال قرآن متناسب با درک و فهم بشر بحث می‌کند.

اهداف:

- ۱- تدبیر در قرآن و ترویج فرهنگ عمیق نگری در آیات الهی.
- ۲- آشنایی با کتب تفسیر و نحوه‌ی مراجعه دانش‌آموزان به آن.
- ۳- به‌کاربردن دستورات غنی قرآن کریم در زندگی روزمره.

ضوابط عمومی و اختصاصی

۱. در مرحله اول و دوم آزمون کتبی شامل سوالاتی از ترجمه و تفسیر آیات به علاوه صحت قرائت آیات مدنظر می‌باشد.
- ۲- در مرحله سوم و چهارم آزمون کتبی شامل سوالاتی از ترجمه و تفسیر آیات به علاوه آزمون شفاهی (کنفرانس) می‌باشد. ضمناً قواعد ادبیات عرب و صرف و نحو مد نظر نمی‌باشد.

منبع

منبع اصلی تفسیر نمونه می‌باشد اما استفاده از سایر تفاسیر معتبر نمره تشویقی دارد.

حدود و محتوا

۱- دوره متوسطه اول رشته مفاهیم (تفسیر قرآن کریم)

مرحله چهارم (کشوری)		مرحله اول (آموزشگاه)	دوره متوسطه اول
۸۰ امتیاز	کنفرانس سوره طور	آزمون کتبی از ترجمه سوره طور	هفتم
۲۰ امتیاز	آزمون کتبی از ترجمه و مفاهیم آیات فوق	صحت قرائت سوره طور	
۸۰ امتیاز	کنفرانس سوره ملک	آزمون کتبی از ترجمه سوره ملک	هشتم
۲۰ امتیاز	آزمون کتبی از ترجمه و مفاهیم آیات فوق	صحت قرائت سوره ملک	
۸۰ امتیاز	کنفرانس سوره جمعه	آزمون کتبی از ترجمه سوره جمعه	نهم
۲۰ امتیاز	آزمون کتبی از ترجمه و مفاهیم آیات فوق	صحت قرائت سوره جمعه	

۲- دوره متوسطه دوم رشته مفاهیم (تفسیر قرآن کریم)

مرحله اول (آموزشگاه)		مرحله چهارم (کشوری)	دوره متوسطه دوم
آزمون کتبی از ترجمه سوره انسان	کنفرانس از سوره های انسان و قلم	۸۰ امتیاز	اول متوسطه
صحت قرائت سوره انسان	آزمون کتبی از ترجمه و مفاهیم آیات فوق	۲۰ امتیاز	
آزمون کتبی از ترجمه سوره حجرات	کنفرانس از سوره های حجرات و قیامت	۸۰ امتیاز	دوم متوسطه
صحت قرائت سوره حجرات	آزمون کتبی از ترجمه و مفاهیم آیات فوق	۲۰ امتیاز	
آزمون کتبی از ترجمه سوره لقمان	کنفرانس از سوره های لقمان و معارج	۸۰ امتیاز	سوم متوسطه
صحت قرائت سوره لقمان	آزمون کتبی از ترجمه و مفاهیم آیات فوق	۲۰ امتیاز	
آزمون کتبی از ترجمه سوره حشر	کنفرانس از سوره های حشر و مدثر	۸۰ امتیاز	چهارم متوسطه (پیش دانشگاهی)
صحت قرائت سوره حشر	آزمون کتبی از ترجمه و مفاهیم آیات فوق	۲۰ امتیاز	

-دوره ابتدایی رشته مفاهیم ندارد.